

kalami in drevesi poti ne zastavi. Lotrska dolina je do vode doli gosto zaraščena, sem in tam se stiska med skalovjem, a zopet drugod se razprostira v širokih logih, obraščenih z jelšami, jagnjedi in leskami.

Lastniki gozdov so ali slobodne občine ali pa posamezne mošije. V gozdih imajo svoje stalno bivališče roparji, kateri obiskujejo tudi sosedne avstrijske komitate, dokler jih ne vjemó ter potem pošljejo v Okno kopat soli, ali dokler ne končá krogla iz vojaške puške slobodnega njihovega življenja. Najviši hrib v teh gorah je Beli Kamen (piatra alba), iznad katerega sneg nikdar ne zgine.

Po hribih se potuje navadno s konji. Oj, kako veselje je jahati po teh gorah, tu v visoki travi, tam v senčni šumi dihati etêrični zrak, v katerem se čutiš bližega nebes! — Prenočevati moraš pri umazanem čubanu, pri katerem poleg dobrega kozjega mleka in sira dobiš še kos mastne jagnjetine — pečene na ražnji. Kako veselje je ležé na zelenem mahu pušiti pipico rumunskega tobaka, in potem mirno in sladko spati, če te lajanje divjih ovčarskih psov in glasni krik čubanov ne prebudi prekmalu iz sladkih sanj. To se le prečestokrat zgodi in ti je znamenje, da se gospodar gozda — medved — bliža čedam.

V lotrški dolini ležé sela: Brezoi, Siliste, Mataj in Vojnasa, obdane od črnega lesa, poleg solnčočiste vode.

Po dolini peljejo le steze, po katerih se more le peš hoditi ali s konjem jahati. Hrana in druge potrebščine prebivalcev in drvarjev, kateri so večinoma Kranjci, dolenji Štajarci, Korošci in Lahji, mora se po tovornih konjih dovažati. Če je voda velika, ni to brez nevarnosti, kajti reka, katero je treba šestkrat prebroditi, je potem precej globoka in silno deroča. Tovorni konji so majhni, a čili, in stopajo tako varno in zanesljivo, da jim jezdec slobodno sme zaupati.

Prebivalci se redé od živinoreje, od lova in ribarstva. V teh neizmernih gozdih je celo leto dovoljeno loviti. Tu prebivajo sledeče divjadi: jeleni, damjeki, srne, divje koze, zajci, divji petelini, ruševci, jerebice, belice itd. Škodljivih divjadi je dosti, naštejemo samo: medveda, kuno, volka, risa, divjo mačko, vidro, orla in kragulja. Med ribami imenujem v prvi vrsti postrv, katere se najdejo po 10 kil. težke.

Ker vlada v gozdih in po gorah občen mir, prihajajo divje koze skoro dol do vasi, navadno bivališčem so jim pa strme skale Latorice, kjer stanuje tropa živali skupaj. V Paskoji živé skoro vse divjadi. Na gonji se streljajo v dolinah divje svinje in srne, bolj v gori jeleni in medvedi, še više pa divje koze. Kmetje so izvrstni lovci, da si so slabo oboroženi. Posebno radi nastavljajo zanjke in pasti. Zadnje se nastavljajo tod, kjer ima žival svojo stezo. Pasti se privezujejo z verigami in sidrami okoli dreves, in to zatega del, da divjad, ako se jej tudi posreči ubežati s pastjo vred, se vendar še vjame za sidro. Če se pa vjame medved, izruje tudi sidro in beži, dokler se ne zgrudi utrujen in od bolesti na tla. Leni lovci ne prihajajo redno, da bi gledali na pasti; zgodi se, da po 8 do 14 dni ne pridejo, in v tem začne vjeta žival uže trohneti.

(Konec prihodnjič.)

Slovensko slovstvo.

* „Spisje v ljudski šoli“, četrtega popravljene in po učnih črtelih vredjenega natisa, spisal Andrej Praprotnik, nadučitelj in ravnatelj I. mestne ljudske deške šole v Ljubljani.

Ta knjiga, od c. k. naučnega ministerstva za šolsko knjigo odobrena, ima tri dele. Prvi del obsega spisne

vaje (imenovanje, popise, basni in povesti, vezani govor v nevezani besedi, razlaganje pregovorov, poslovice in izrekov, različne izraze in razkladanja). Drugi del ima liste ali pisma (poročilne ali naznanilne liste, prosilne liste ali prosbenice, zahvalnice, čestitke, sožalnice, povabila, posvetovalne liste, opomenice, izgovorne ali opravičevalne liste, odpise in razne liste; poučilo, pisavo ali slog v listih, vnanjo obliko listov, nadpise, naslove). Tretji del kaže pravilne liste in spise (naročilne liste ali naročbenice, okrožnice, izgovornice, prosbenice, zapise in zapisnike, izpiske, pobotnice, vzprijemne, hranilne in vozne liste, odpovednice, nakaznice, dolžna pisma, poroštvene liste, odstopne liste, pogodbe, svedočbe, javna oznanila, naznanila po telegrafu (telegrame) in oporoče.

Cerkvene novice.

* **Krištof Kolumb** — za svetnika posvečen. „Uže lani smo povedali — beremo v 10. zvezku „Cvetja z vrtov sv. Frančiška“ — da je bil med drugimi slovečimi možmi tudi Krištof Kolumb, ki je Ameriko našel, v tretjem redu sv. Frančiška. To bi bilo uže samo ob sebi tretjemu redu velika čast; tolikanj bolj pa se moramo veseliti tako imenitnega redovnega brata, ker je bil tudi v resnici pobožen in svet tretjerednik ter imamo vsled prošnje, sv. očetu Leonu XIII. letos 10. aprila od 463 škofov izročene, opravičeno upanje, da ga bomo smeli kmalu očitno ko svetnika častiti, za kar se goreče trudijo mnogi imenitni katoličani.“

Tako piše gori navedeni časnik. Nam je ta novica tem bolj važna zato, ker moramo reči, da nismo vedeli, da je bil Krištof Kolumb redovnik tretjega reda sv. Frančiška. Naj dodamo tej novici še kratek živopisni pregled. Krištof Colombo rojen je bil brž ko ne leta 1456. v Genovi na Laškem. (Niti rojstno leto niti rojstni kraj njegov nista popolnoma gotova; za njegov rojstni kraj prepira se celó 10 krajev.) Po mnogem trudu posrečilo se mu je dobiti tri ladjice od španjske kraljice Izabele, s katerimi je odplul iz luke Palosa na Španjskem 3. avgusta leta 1492. pot na Japonsko čez atlantiško morje iskat. Dne 12. oktobra 1492. leta zaslišal je ob dveh ponoči veseli glas: „Tierra! tierra!“ (zemlja! zemlja!) In tako postal je Krištof Kolumb nenadoma iznajdenik novega sveta, ki uže dandanes na vsako stran toliko pozornost vzbuja.

Zabavne stvari.

Spomini.

(Dalje.)

Kuriozna figura ta profesor! Včasih se je tako čudno zvijal, kakor da je vroči žganec pogoltnil. Kedar ga je pa oni krč prijel, ki ga Nemci imenujejo „größenwahn“, korakal je tako ponosno po mesticu, kakor iz bitve vračujoči se zmagonosni vojvoda. Kedar je pa svoje noge tako čudovito zvijal, menil si pred seboj videti personificiranega Don Quixota. Za poletno obleko mu je najbolj ugajalo rusko platno; ker je bil pa velik prijatelj rumene in zelene barve, obdal je pozimi svoj život z rumenimi hlačami, ozaljšanimi z zeleno krpo. Original v resnici od nog do glave! Njegova majhna postava pa nas je spominjala na desetega brata. Se sedaj, ko je pred necimi leti „ex offio“ mestice zapustil, govori se mnogo o njem. Tako je še marsikomu znano, da je poslal na sveti dan postrežnico k čevljarju, naj mu čevlje zakrpa. Preseljeval se je iz ene hiše v drugo, baje za-